

My o Kristu, Kristus o nás I.

Introit: Žalm 98

Hlavní čtení: Matouš 16:13-20

1. čtení: 1. Janova 5:9-15

3. čtení: 1. Timoteovi 6:1-12

I. CO LIDÉ ŘÍKAJÍ O JEŽÍŠI?

Milí bratři, milé sestry,

co si vaši příbuzní mysleli o volbě nové hlavy státu? Byli spokojeni s tím, jak volby dopadly? Nebo jsou z toho výsledku rozčarování? Nebo mají důležitější věci na starosti? Víte to? Určitě to víte. Vždyť o tom s nimi mluvíte.

A co lidé kolem vás říkají na letošní zimu? Přáli by si, aby ještě víc přituhlo? Mají strach vyjít z domu, aby náhodou nespadli na ledě? Lyžují na sjezdovce? // A jak se vaši sousedé vypořádali s nemocí, nebo s úrazem? Už jsou na tom lépe? Nebo se jejich zdravotní stav nelepší? // A co mají vaši příbuzní rádi na talíři – třeba děti, vnučata? Co jim chutná a co jim nechutná? A co by si přáli, abyste uvařili, až k vám přijdou na oběd? Víte to všechno? Jistě, že to víte. Vždyť o tom všem s nimi mluvíte.

O druhých lidech víme velmi mnoho. Zajímá nás, jaký mají názor na jejich příbuzné, na jejich sousedy, na učitelky ve škole, na obecní zastupitele, na faráře v kostele. A zajímá nás spousta dalších věcí: Kam letos pojedou na dovolenou? Jak silnou kávu pijí? Jestli dávají přednost knize nebo televizi? Ke kterému zubařovi chodí? Jak vysoký salár zaplatili? A tak se jich na to všechno ptáme. Abychom se něco dozvěděli. No, až na ten salár...

Pán Ježíš se nás dnes ptá: *A víte, co si vaši bližní myslí o mně? Nebo vlastně nevíte? Zajímá vás to? Nebo nakonec nezajímá? Ptáte se svých bližních, jaký názor na mě mají? Nebo nemáte odvahu se jich zeptat?*

To je přece první Ježíšova otázka, kterou položí svým učedníkům na samém severu izraelské země:

- ¹³ *Když Ježíš přišel do končin Cesareje Filipovy, ptal se svých učedníků: "Za koho lidé pokládají Syna člověka?"*

A učedníci nezaváhají ani na chvíli. Nejsou tou otázkou zaskočeni. Nechovají se jako maturant, který si právě vylosoval otázku, kterou se vůbec neučil. A tak pohotově odpovídi:

- ¹⁴ *Oni řekli: "Jedni za Jana Křtitele, druzí za Eliáše, jiní za Jeremiáše nebo za jednoho z proroků."*

Víte, Ježíšovi učedníci nepotřebují výsledky sociologických průzkumů k tomu, aby si udělali obrázek o společnosti, ve které žijí. Aby měli představu o tom, jak jejich bližní vnímají Ježíše Krista. Oni to vědí. Podle odpovědi učedníků zástupy pokládaly Ježíše za **proroka**. Vždyť všichni, které vyjmenovali, byli proroci. Boží služebníci, kteří objasňovali lidem vůli Nejvyššího. A že zástupy opravdu vnímaly Ježíše jako proroka, to slyšíme z příběhu o jeho vjezdu do Jeruzaléma.

- ¹⁰ *Když vjel Ježíš do Jeruzaléma, po celém městě nastal rozruch; ptali se: "Kdo to je?"* ¹¹ *Zástupy odpovídaly: "To je ten prorok Ježíš z Nazareta v Galileji."* (Mt 21:10-11).

a) Ale pak se tito lidé ve svých názorech na Ježíše různí. A je to jeden velký zmatek. Jedni jsou přesvědčeni, že Ježíš je **Jan Křtitel**. To se výslovně domnívá třeba Herodes, který nechal ve vězení Jana Křtitele popravít – na žádost Salome.

- ¹ *V ten čas se tetrarcha Herodes doslechl o Ježíšovi* ² *a řekl svým sluhům: "To je Jan Křtitel, který vstal z mrtvých; proto v něm působí mocné síly."* (Mt 14:1-2)

b) Další si myslí, že Ježíš je **Eliáš**. Prorok, jehož příchod v tom posledním čase Židé očekávali. Aby ne! Vždyť jim to Bůh slíbil - ústy proroka Malachiáše. Tam stojí:

- ²³ *Hle, posílám k vám proroka Elijáše, dříve než přijde den Hospodinův veliký a hrozný.* ²⁴ *On obrátí srdce otců k synům a srdce synů k otcům, abych při svém příchodu nestihl zemi klatbou.* (Mal 3:23-24)

Jenže Ježíš sám prohlásil, že není Eliáš. Za Eliáše označil svého předchůdce, Jana Křtitele. Jan Křtitel byl tedy tím Eliášem. Tím, kdo připraví cestu Hospodinu. Tím, kdo připraví cestu Ježíši samotnému. Kristus říká zástupům o Janu Křtiteli:

- ¹⁰ *To je ten, o němž je psáno: 'Hle, já posílám posla před svou tváří, aby ti připravil cestu.'* ¹⁴ *A chcete-li to přijmout, on je Eliáš, který má přijít.* (Mt 11:10.14)

Takže Ježíš není ani Eliáš, jak si někteří lidé kolem něj mysleli. (viz Mt 17:3!)

c) Názor dalších: Ježíš je prorok **Jeremjáš**. Nikde v evangeliích sice nenajdeme, že by zástupy viděly v Ježíši proroka Jeremjáše. Ale toto srovnání se nabízí. Jednak Jeremjáš byl významný prorok, který ohlašoval soud nad Judskem a především nad Jeruzalémem. A také: Jeremjáš je příkladem trpícího proroka, který - kvůli svým proroctvím - snáší velikou nenávist a útlaky od svých bližních. Jen si připomeňme Jeremjášovu zoufalou modlitbu:

- ⁷ *Přemlouvals mě, Hospodine, a dal jsem se přemluvit. Zdolal jsi mě a přemohl. Po celé dny jsem jen pro smích, každý se mi vysmívá.* ⁸ *Sotvaže promluví, upím, přivolávám násilí a zhoubu, neboť Hospodinovo slovo mi přináší jen potupu a pošklebky po celé dny.* ⁹ *Řekl jsem: "Nebudu je připomínat, už nebudu v jeho jménu mluvit", avšak je v mém srdci jak hořící oheň, je uzavřeno v mých kostech, jsem vyčerpán tím, co musím snášet, dál už nemohu.* (Jr 20:7-9)

Ale Ježíš nebyl ani prorok Jeremjáš.

d) No, a nakonec jsou zástupy toho názoru, že Ježíš je prostě **jedním z proroků**. Možná Jonáš. Ten by připadal v úvahu. K Jonášovi se Kristus přece výslovně přirovnával. Když někteří lidé chtěli, aby Ježíš své učení potvrdil mocným znamením, on jim odpověděl:

- ³⁹ *"Pokolení zlé a zpronevěřilé si hledá znamení; ale znamení mu nebude dáno, leč znamení proroka Jonáše.* ⁴⁰ *Jako byl Jonáš v břiše mořské obludy tři dny a tři noci, tak bude Syn člověka tři dny a tři noci v srdci země.* (Mt 12:38-40)

Zástupy si tedy Ježíše cenily. Z odpovědi učedníků neslyšíme žádná hanlivá slova na adresu jejich Mistra. Učedníci nezmíní názory Ježíšových protivníků, kteří ho častovali všelijak. Třeba: *Milovník hodů a pitek, přítel celníků a hříšníků.* (Mt 11:19).

Bratři a sestry, možná vás už napadla tato otázka: *K čemu je to dobré? K čemu je dobré vědět, co si o Pánu Ježíši myslí druzí lidé: Naši bližní, členové naší rodiny, naši sousedé, naši přátelé?* No, rozhodně ne k tomu, aby nás svým názorem obohatili. Všechno potřebné, co o Kristu máme vědět, vyčteme z Písma. To je ten nejlepší zdroj poznání o Pánu Ježíši. Nic dalšího hodnotného k biblickému pohledu na Krista nemohou druzí lidé přidat...

A přesto je to potřeba: Vědět, co si lidé o našem Pánu myslí. Díky tomu totiž budeme mít jasnější představu o tom, jak blízko, nebo jak daleko mají druzí lidé k našemu Spasiteli. Možná zjistíme, že někteří jsou mu bliž, než jsme si mysleli. Anebo naopak přijdeme na to, že k němu mají ve skutečnosti mnohem dál, než jsme se domnívali.

A to nás duchovně zaktivizuje! To nás v mnoha případech probudí ze spokojeného spánku! Více se začneme za ty naše blízké modlit, když poznáme, jak jsou ve skutečnosti od Krista daleko. Budeme přemýšlet o tom, jak jim správně vyložit evangelium. Jak jim přiblížit Pána Ježíše a jeho dílo pro člověka. Budeme víc usilovat o to, aby se mohli s Kristem setkat a uvěřit v něj. Vždyť na tom závisí jejich spása! Na tom závisí jejich věčnost!

Ti lidé kolem učedníků, jejichž názory na Krista jsme právě probrali, si Ježíše vážili. A to mohlo učedníky těšit. Ale z křesťanského pohledu je to pořád málo. Je to stejné, jako když si buddhisté, muslimové, různí aktivisté bez vyznání, nebo liberálně smýšlející „křesťané“ cení Ježíše. Úžasný člověk, prorok, sociální reformátor, revolucionář a zároveň pacifista, mudrc, lidumil. Ale že by to byl Boží Syn? Že by Ježíš byl tím nejčistším, nejkrásnějším a nejdokonalejším zpodoběním jediného, živého Boha? (Ko 1:15) To ani tito lidé sami od sebe nikdy neuznají – byť je jim Ježíš sympatický. Takto výlučně vidí Ježíše Krista jen křesťané. Jen ti, kterým Bůh dá takové spásné poznání. Jen ti, kterým Bůh sám dá takovou spásnou víru v Ježíše.

II. CO MY ŘÍKÁME O JEŽÍŠI?

A právě to probírá dnešní evangelijský příběh dál. Pán Ježíš položí svým učedníkům druhou otázku:

- ¹⁵ *Řekl jim: "A za koho mne pokládáte vy?"*

Všimněte si, bratři a sestry, že Ježíš se neptá jen Petra. Ale celé své Dvanáctky. Když mu tedy Petr odpoví, nevyjadřuje jen svůj soukromý názor. Ale názor všech svých bratrů. Petr je v tu chvíli mluvčím všech dvanácti učedníků. Navíc: Proti jeho vyznání se nikdo nepostaví. Nikdo s ním nepolemizuje. Všichni jeho prohlášení berou vážně. A vnitřně s ním souhlasí.

- ¹⁶ *Šimon Petr odpověděl: "Ty jsi Mesiáš, Syn Boha živého."*

Ty, Ježíši, nejsi jen jedním z mnoha. Ty nejsi jen jedním z proroků. Ty jsi někdo mnohem větší a významnější. Ty nemusíš soupeřit s jinými lidmi o výjimečné postavení před Bohem. Ty nejsi jen nejlepší žák ve třídě. Takových je v celé škole hodně. Ty jsi pan ředitel. // Ty nejsi jen jeden z šéfků firmy. Těch je vždycky několik. Ty jsi majitel celé společnosti. // Ty nejsi jen nadaný houslista – vedle dalších skvělých hudebníků. Ty jsi pan dirigent. // Ty nejsi jen herecká hvězda na placu – vedle jiných hereckých známých herců. Ty jsi pan režisér.

Petr tímto vyznáním svým říká: *Ty, Ježíši, máš jedinečný úkol od Hospodina. A také: Ty, Ježíši, máš zcela výjimečný vztah s Hospodinem.*

1) To jedinečné **poslání** a úkol od Boha Petr vyjadřuje slovem **MESIÁŠ**. Řecky: *Kristus*. Česky: *Pomazaný*. Tedy Bohem ustanovený k tomu, aby zachránil Boží lid. (např. Ž 2; Ž 110) Aby ho vysvobodil z jeho hříchů. (viz Mt 1:21) Aby ho vysvobodil z prokletí a smrti.

Bratři a sestry, my jsme si zvykli používat slovo „Kristus“ jako příjmení. Anna Pavlincová. Tomáš Kohút. Jiřina Majtánová. Ježíš Kristus. Ale to není příjmení. To je titul. Ježíš - ten Kristus. Ježíš – ten Mesiáš. Ježíš – ten Pomazaný. Ovšem na rozdíl od proroků: Mesiáš, ten opravdový Boží Zachránce, mohl být jen jeden. Ne dva. Ne tři. Ne čtyři. Jen jeden jediný.

A tak, kdyby Ježíš byl jen jedním z proroků, nikomu by trnem v oku nebyl. To by zřejmě i farizeové a zákoníci skousli. Ale že Ježíš z Nazareta je ten Mesiáš? Ten Boží Vysvoboditel z rodu krále Davida, který i toho krále svým významem a dílem má strčit do kapsy? Ten jedinečný Boží Spasitel, kterého Židé čekali celé věky? Jen uvažte, že Ježíše odsoudí právě proto, že se považuje za Mesiáše. Na soudu ho velebně vyslychá:

- ⁶³ *"Zapřísahám tě při Bohu živém, abys nám řekl, jsi-li Mesiáš, Syn Boží!"* ⁶⁴ *Ježíš odpověděl: "Ty sám jsi to řekl. Ale pravím vám, od nynějška uvidíte Syna člověka sedět po pravici Všemohoucího a přicházet s oblaky nebeskými."* ⁶⁵ *Tu velebně roztrhl svá roucha a řekl: "Rouhal se! Nač ještě potřebujeme svědky? Hle, teď jste slyšeli rouhání!"* ⁶⁶ *Co o tom soudíte?" Jejich výrok zněl: "Je hoden smrti."* ⁶⁷ *Pak mu plivali do obličeje, bili ho po hlavě, někteří ho tloukli do tváře* ⁶⁸ *a říkali: "Hádej, Mesiáši, kdo tě udeřil!"* (Mt 26:63-68)

A pak se Pilát ptá lidu:

- ²² *"Co tedy mám učinit s Ježíšem zvaným Mesiáš?" Všichni volali: "Ukřižovat!"* ²³ *Namítl jim: "Čeho se vlastně dopustil?" Ale oni ještě více křičeli: "Ukřižovat!"* (Mt 27:22-23)

Tak moc je dráždilo to spojení Ježíše s Mesiášem! (viz 1J 2:22-23!) Takže: *Ježíš z Nazareta je Mesiáš* - to vyznají nakonec jen ti, kterým Bůh sám otevřel oči a srdce. A Petr byl tím prvním z nás, který to poznal a vyznal.

2) A teď se zamysleme nad tím jedinečným **vztahem** mezi Ježíšem a Bohem. Petr vyznává:

- *"Ty jsi Mesiáš, Syn Boha živého."*

Ty, Ježíši, jsi Boží Syn. A zase: Není víc Božích Synů. Je jen jeden pravý BOŽÍ SYN. A tím je Ježíš. Nikdo jiný. Jen Ježíš je ve zcela výjimečném, láskyplném a věčném vztahu s nebeským Otcem.

A nám se jistě vybaví, že o tom už evangelista Matouš psal. Když pokřtěný Ježíš vystupuje z Jordánu, z nebe promluví Bůh sám:

- ¹⁷ *„Toto je můj milovaný Syn, jehož jsem si vyvolil.“* (Mt 3:17; také 2:15 a 17:5)

Bůh zde mluví o Ježíši podobně, jako mnozí rodiče. Když z radosti pláčou na svatbě, nebo jsou zoufalí z toho, co se jejich dítěti přihodilo, řeknou: „Vždyť syna mám jen jednoho.“

Dále: I démoni vědí, že Ježíš je Boží Syn.

- ²⁸ *Když přijel na druhý břeh moře do gadarenské krajiny, vyšli proti němu dva posedlí, kteří vystoupili z hrobů...* ²⁹ *A dali se do křiku: "Co je ti po nás, Synu Boží? Přišel jsi nás trápit dříve, než nastal čas?"* (Mt 8:28-29)

Říká to o sobě Ježíš sám, když se modlí k Bohu, svému Otci.

- ²⁵ *Velebím, tě Otče, Pane nebes i země, že jsi ty věci skryl před moudrými a rozumnými a zjevil jsi je maličkým.* ²⁶ *Ano, Otče, tak se ti zalíbilo.* ²⁷ *Všechno je mi dáno od Otce; a nikdo nezná Syna než Otec, ani Otce nezná nikdo než Syn - a ten, komu by to Syn chtěl zjevit.* (Mt 11:25-27)

A učedníci, naprosto šokovaní z Ježíšovy moci, s kterou krotí mořské vlny a tiší vítr - ti volají na lodi:

- *„Jistě jsi Boží Syn.“* (Mt 14:33)

No, a teď Petr, šef Ježíšových učedníků: V klidu, s rozvahou, netlačen žádnými vnějšími okolnostmi, odpovídá na Ježíšovu otázku:

- **"Ty jsi Mesiáš, Syn Boha živého."**

Bratři a sestry, i nepřátelé Pána Ježíše o něm mluvili jako o Božím Synu. Ale tím ho chtěli urážet a vysmívat se mu. Nemysleli to vážně. Chtěli tím dát najevo, že tento nebezpečný blázen o sobě tvrdí, že je Boží Syn. Nic víc. Poté, co Ježíše přibili ke kříži,

- ³⁹ *Kolemjdoucí ho uráželi; potřásali hlavou* ⁴⁰ *a říkali: "Když chceš zbořit chrám a ve třech dnech jej znovu postavit, zachraň sám sebe; jsi-li Syn Boží, sestup z kříže!"* ⁴¹ *Podobně se mu posmívali i velekněží spolu se zákoníky a staršími. Říkali: ⁴² „Jiné zachránil, sám sebe zachránit nemůže. Je král izraelský - ať nyní sestoupí s kříže a uvěříme v něho!"* ⁴³ *Spolehl se na Boha, ať ho vysvobodí, stojí-li o něj. Vždyť řekl: 'Jsem Boží Syn!'"* (Mt 27:39-43)

Jsou to jedovaté výkřiky. Proto Ježíš na slova těchto svých nepřátel stojících pod křížem vůbec nereaguje. Což ovšem není případ apoštola Petra! Na Petrovo vyznání Pán Ježíš odpoví nádhernými slovy:

- ¹⁷ **"Blaze tobě, Šimone Jonášův, protože ti to nezjevilo tělo a krev, ale můj Otec v nebesích.**

Tedy: *To nemáš ze sebe, Petře. To jsi sám nevymyslel. Toto vyznání nemáš ze své vlastní hlavy. To sis neodvodil ze všech těch událostí, kterými jsi po mém boku prošel. To ti do hlavy nevtloukli ani druzí lidé. Toto vyznání máš od Boha, Petře. Přímo od Boha! To ti zjevil Hospodin sám.*

A to je, bratři a sestry, železné pravidlo - až do skonání světa! Takové vyznání mohou od srdce vyslovit jen ti, kterým Bůh otevřel srdce. Takto mohou vidět Ježíše jen ti, kterým Bůh otevřel oči víry. Vybral si k tomu Petra. Vybral si k tomu i ostatní učedníky. Vybral si k tomu nás. Skrze vyznání víry v Ježíše si Bůh přitáhl Petra k sobě. Skrze naše vyznání víry v Ježíše si Bůh k sobě přitáhl i nás.

Tak to shrnuje apoštol Pavel:

- ⁹ *Vyznáš-li svými ústy Ježíše jako Pána a uvěříš-li ve svém srdci, že ho Bůh vzkřísil z mrtvých, budeš spasen.* ¹⁰ *Srdcem věříme k spravedlnosti a ústy vyznáváme k spasení,* ¹¹ *neboť Písmo praví: 'Kdo v něho věří, nebude zahanben.'* (Ř 10:9-11)

A apoštol Jan to vyjadřuje velmi vyhroceně:

- ²³ *Kdo popírá Syna, nemá ani Otce. Kdo vyznává Syna, má i Otce.* ²⁴ *Ať ve vás tedy zůstává to, co jste slyšeli od počátku. Zůstane-li ve vás, co jste slyšeli od počátku, zůstanete i vy v Synu i Otci.* ²⁵ *A to je zaslíbení, které on nám dal: život věčný.* (1J 2:22-25)

Tedy: Ke spasení nestačí smýšlet o Ježíši pěkně a s úctou. Ke spasení nestačí považovat Ježíše za skvělého člověka, který měl k Bohu blízko. Kdo nevěří, že Ježíš je Syn Boží, nevěří vlastně ani v Boha samého. Kdo však věří, že Ježíš je Syn nebeského Otce, věří i v Boha. A díky tomu má věčný život. Věčný život v přítomnosti Otce i jeho Syna, který se za nás hříšné obětoval.

Proto Ježíš také celou svou odpověď Petrovi začíná slovy:

- **Blaze tobě, Šimone Jonášův...**

Blaze tobě, protože skrze toto tvé vyznání jsi získal podíl na životě věčném. Blaze vám všem, kteří smýšlíte stejně jako Petr. Blaze vám všem, kteří vyznáváte o Ježíši, že je ten jedinečný Boží Zachránce, nad kterého není. Zjevil vám to milostivý Bůh. A skrze toto vaše vyznání víry vás jednou provždy přitáhl k sobě.

Možná za takové projevy víry budeme považováni za naprosté hlupáky. Nebo hůř: Za agresivní fanatiky a náboženské nesnášenlivce, kteří se takovým vyznáním vymezují vůči ostatním vírám a světovým náboženstvím. Za zbytečně namyšlené křesťany, kterým chybí pokora, když říkají, že jen v Kristu je spása. Ano, tak tomu je! Protože když jednou vyznáš, že jen Ježíš je Mesiáš a jen Ježíš je Boží Syn, pak tím zároveň vyjadřuješ svůj postoj ke všem ostatním vírám, co se jich jen ve světě nachází. Ale my tím nikoho urážet nechceme. My takovým vyznáním chceme pozvat druhé ke Kristu. A tím k pravdě a k životu.

Modlitba: *Pane Ježíši Kriste, přiznáváme, že za celý náš život řekneme spoustu zbytečných slov a vět. Ale vyznání víry v tebe, našeho jediného Spasitele, nám z úst vychází jen velmi zřídka. Nauč nás vyznávat naši víru v tebe, Boží Synu. Ne jen v kostele. Ne jen při bohoslužbách. Dej nám odvahu a moudrost, abychom s druhými směli a uměli hovořit o tobě. O tom, kým opravdu jsi a co jsi učinil pro naši spásu. Ved' nás svým svatým Duchem. Používej si i nás k šíření tvého evangelia. Amen.*